

APSTIPRINĀTS 14.09.2018.
(Ar grozījumiem 19.12.2019.)
Saskaņots ar Ekonomikas ministriju
(27.01.2020. vēstule Nr. 3.3-7/2020/455N)

Latvijas Būvinženieru savienības
Būvniecības speciālistu sertifikācijas institūcija (LBS BSSI)

NOLIKUMS
par kandidātu vai būvspeciālistu kompetences pārbaudi

Terminu un saīsinājumu skaidrojums:

LBS – Latvijas Būvinženieru savienība;

BSSI – Būvniecības speciālistu sertifikācijas institūcija;

LBS BSSI – ir patstāvīga LBS struktūrvienība, kura ir izveidota, lai realizētu valsts deleģēto funkciju, būvspeciālistu kompetences novērtēšanu un patstāvīgās prakse uzraudzību;

BIS – Būvniecības informācijas sistēma;

VUGD – Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Pretendents – persona, kas iesniegusi pieteikumu pielaišanai sertifikācijas procesā;

Kandidāts – pretendents, kurš izpildījis konkrētus priekšnoteikumus un ir pielaiests sertifikācijas procesam;

Būvspeciālists – persona, kas ieguvusi patstāvīgas prakses tiesības (sertifikātu) būvniecības jomā reglamentētās profesijās

1. Vispārīgie jautājumi

- 1.1. Šis nolikums nosaka Ministru kabineta 20.03.2018. noteikumu Nr.169 “Būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības noteikumi” (turpmāk - noteikumi Nr. 169) 19.1.2. apakšpunktā minētās kandidātu un būvspeciālistu kompetences pārbaudes, 40.2. apakšpunktā minētās būvspeciālista pilnveides pārbaude un 48.5 apakšpunktā minētās kompetenču, prasmju, zināšanu līmeņa novērtēšanas pārbaudes komisijas izveidi, pārbaudes tēmas, pārbaudes norisi, vērtēšanu un lēmumu pieņemšanu.
- 1.2. Noteikumu Nr. 169 40.2. apakšpunktā minētā būvspeciālista pilnveides pārbaude un 48.5 apakšpunktā minētā būvspeciālista pārbaude kompetenču, prasmju, zināšanu līmeņa novērtēšanai notiek tādā pašā kārtībā, kā noteikumu Nr. 169 19.1.2. apakšpunktā un šī nolikuma 1.1. apakšpunktā minētai būvspeciālistu kompetences pārbaudei (turpmāk – eksāmens).

2. Ekspertu komisija

- 2.1. Eksāmenu nodrošina LBS BSSI galvenā administradora no LBS BSSI ekspertu saraksta norīkota ekspertu komisija (turpmāk – eksaminācijas komisija), kuras sastāvā ir vismaz divi būvspeciālisti:
- 2.1.1. kuri ieguvuši otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību būvniecības jomā būvinženiera vai saistītā inženierzinātnes studiju programmā;
  - 2.1.2. kuri ieguvuši vismaz piecus gadus ilgu patstāvīgo praksi kandidāta izvēlētajā inženierizpētē vai atbilstošā darbības sfērā projektēšanas, būvdarbu vadīšanas vai būvuzraudzības specialitātē;
  - 2.1.3. kuru patstāvīgajā praksē pēdējo piecu gadu laikā nav konstatēti tādi profesionālās darbības un profesionālās ētikas pārkāpumi, par kuriem ir izteikts brīdinājums vai apturēta būvspeciālista sertifikāta darbība;
  - 2.1.4. kuri neatrodas interešu konflikta situācijā likuma "[Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā](#)" izpratnē ar izvērtējamo personu.
- 2.2. Šī nolikuma 2.1.4 apakšpunkta prasības nodrošināšanai, LBS BSSI administrācija pirms darba uzsākšanas ekspertiem iesniedz izvērtējamo kandidātu sarakstu un eksperts identificē un norāda LBS BSSI administrācijai visus potenciālos interešu konfliktus ar izvērtējamām personām. Potenciāla interešu konflikta gadījumā LBS BSSI galvenais administrators norīko citu ekspertu.
- 2.2.1. LBS BSSI galvenais administrators norīko citu ekspertu arī gadījumā, ja ir saņemts kandidāra iesniegums par potenciāla interešu konflikta iespējamību ar ekspertu, kurš viņu izvērtē.
- 2.3. Saskaņā ar noteikumu Nr. 169 7.14. apakšpunktā minēto, LBS BSSI eksaminācijas komisijas sastāvā iekļauj VUGD pārstāvi, kurš vērtē atbildes par ugunsdrošības jautājumiem ēku konstrukciju projektēšanas, ēku būvdarbu vadīšanas un ēku būvdarbu būvuzraudzības darbības sfērās.

3. Eksāmena tēmas

- 3.1. Kandidāts vai būvspeciālistu rakstiskā eksāmena jautājumu biļetēs, darbības sfērās, kurās tās piemērojamas, ir iekļauti jautājumi par būtisko būvei izvirzāmo prasību nodrošināšanu (Būvniecības likuma 9. pants) un visi darbības sfērai nozīmīgie profesionālās darbības aspekti šādās tēmās un apjomā:

Darbības sfēra	Eksāmena jautājumu tēma	Jautājumu/ uzdevumu skaits
Ēku būvdarbu vadīšana Ēku būvdarbu būvuzraudzība	Par aktuālo būvniecības regulējumu (Būvniecības likums, Vispārīgie būvnoteikumi, Speciālie būvnoteikumi specialitātē u.c. normatīvie akti)	3 jautājumi
	Būves mehāniskā stiprība un stabilitāte	2 jautājumi
Restaurācijas būvdarbu vadīšana Restaurācijas būvdarbu	Ugunsdrošība	2 jautājumi
	Vides aizsardzība un higiēna, tai skaitā nekaitīgums	2 jautājumi

būvuzraudzība	Būves lietošanas drošība un vides pieejamība	2 jautājumi
	Būves akustika (aizsardzība pret trokšņiem)	1 jautājums
	Būves energoefektivitāte	2 jautājumi
	Ilgspējīgas dabas resursu izmantošana	1 jautājums
	Standartu piemērošana	1 uzdevums
	Patstāvīgai praksei būtiski uzdevumi	2 uzdevumi
	Būvju tehniskā apsekošana	1 jautājums
	Būvniecības tāmju sastādīšana	1 jautājums
	Kopā:	20
Ceļu būvdarbu vadīšana Ceļu būvdarbu būvuzraudzība Tiltu būvdarbu vadīšana Tiltu būvdarbu būvuzraudzība	Par aktuālo būvniecības regulējumu (Būvniecības likums, Vispārīgie būvnoteikumi, Speciālie būvnoteikumi specialitātē u.c. normatīvie akti)	3 jautājumi
	Būves mehāniskā stiprība un stabilitāte	2 jautājumi
	Ugunsdrošība	2 jautājumi
	Vides aizsardzība	2 jautājumi
	Būves lietošanas drošība un vides pieejamība	2 jautājumi
	Aizsardzība pret trokšņiem	2 jautājumi
	Patstāvīgai praksei būtiski jautājumi (zemes klātne, konstruktīvie minerālo materiālu slāņi, asfaltbetona maisījumi, konstruktīvo kārtu izbūve)	2 jautājumi
	Standartu piemērošana	1 uzdevums
	Patstāvīgai praksei būtiski uzdevumi	2 uzdevumi
	Būvju tehniskā apsekošana	1 jautājums
	Būvniecības tāmju sastādīšana	1 jautājums
		Kopā:
Ēku konstrukciju projektēšana	Normatīvie akti (tajā skaitā par būvprojektēšanas un būvprojekta dokumentāciju, būvprojekta vadību, būvniecības procesa posmiem, autoruzraudzību)	3 jautājumi
	Būves mehāniskā stiprība un stabilitāte	2 jautājumi
	Ugunsdrošība (tai skaitā par Ugunsdrošības pasākumu pārskatu)	2 jautājumi
	Vides aizsardzība un higiēna, tai skaitā neka itīgums	2 jautājumi
	Būves lietošanas drošība un vides	2 jautājumi

	pieejamība	
	Būves akustika (aizsardzība pret trokšņiem)	1 jautājums
	Būves energoefektivitāte	2 jautājumi
	Standartu piemērošana	1 uzdevums
	Patstāvīgai praksei būtiski uzdevumi (viens par ugunsdrošības tēmu, viens par energoefektivitātes tēmu, viens par konstrukciju aprēķinu principiem)	3 uzdevumi
	Būvju tehniskā apsekošana	1 jautājums
	Būvniecības tāmju sastādīšana	1 jautājums
	Kopā:	20
Tiltu projektēšana	Normatīvie akti (tajā skaitā par būvprojektēšanas un būvprojekta dokumentāciju, būvprojekta vadību, būvniecības procesa posmiem, autoruzraudzību)	3 jautājumi
	Būves mehāniskā stiprība un stabilitāte	2 jautājumi
	Vides aizsardzība	2 jautājumi
	Būves lietošanas drošība un vides pieejamība	2 jautājumi
	Aizsardzība pret trokšņiem	2 jautājumi
	Standartu piemērošana	1 uzdevums
	Patstāvīgai praksei būtiski uzdevumi (viens par slodzes aprēķiniem, viens par konstrukciju aprēķinu principiem, viens par būvapjomu aprēķiniem)	3 uzdevumi
	Būvju tehniskā apsekošana	1 jautājums
	Būvniecības tāmju sastādīšana	1 jautājums
	Kopā:	17
Ceļu projektēšana	Normatīvie akti (tajā skaitā par būvprojektēšanas un būvprojekta dokumentāciju, būvprojekta vadību, būvniecības procesa posmiem, autoruzraudzību)	3 jautājumi
	Būves mehāniskā stiprība un stabilitāte	2 jautājumi
	Vides aizsardzība	2 jautājumi
	Būves lietošanas drošība un vides pieejamība	2 jautājumi
	Aizsardzība pret trokšņiem	1 jautājums
	Standartu piemērošana	1 uzdevums
	Patstāvīgai praksei būtiski uzdevumi (viens par perspektīvās satiksmes intensitātes aprēķinu,	3 uzdevumi

	viens par ceļa mezglu elementu aprēķinu, viens par autoceļa plāna elementu aprēķinu)	
	Būvju tehniskā apsekošana	1 jautājums
	Būvniecības tāmju sastādīšana	1 jautājums
	Kopā:	16
Inženierizpēte (ģeotehniskā inženierizpēte un ģeotehniskā uzraudzība)	Par aktuālo būvniecības regulējumu (Būvniecības likums, Vispārīgie būvnoteikumi)	3 jautājumi
	Vides aizsardzība	2 jautājumi
	Standartu piemērošana	1 uzdevums
	Patstāvīgai praksei būtiski uzdevumi (viens par izpētes vietas aprīkošanu, viens par inženierizpētes darbu uzsākšanas kārtību, viens par vietas sakārtošanu pēc inženierizpētes darbu veikšanas)	3 uzdevumi
	Patstāvīgai praksei būtiski jautājumi (ģeotehniskās izpētes pamati un datu atspoguļošana, ģeotehniskās izpētes plānošana un izpētes metodika, ģeotehniskā uzraudzība, ģeotehniskās izpētes lauka metodika, grunts fizikālo un mehānisko īpašību noteikšanas metodika, ģeotehniskās izpētes laboratorijas pārbaudes metodes, grunts fizikālo un mehānisko īpašību noteikšanas metodika, grunts un pazemes ūdens paraugu ņemšana, grunts identificēšana un aprakstīšana, pamatu veidi, grunts uzlabošanas un stiprināšanas metodes)	9 jautājumi
	Kopā:	18

- 3.2. Rakstiskā eksāmena jautājumu tēmu sarakstu un atbilžu avotus LBS BSSI publicē savā tīmekļa vietnē www.blbs.lv
- 3.3. Rakstiskā eksāmena jautājumus LBS BSSI aktualizē ne retāk kā reizi gadā, vai biežāk, ja mainījušās normatīvo aktu un standartu prasības.

4. Eksāmena norise

4.1. Eksāmena struktūra:

- 4.1.1. būvdarbu vadīšanas un būvdarbu būvuzraudzības specialitātes darbības sfērās tiek organizēta rakstiskā veidā;
- 4.1.2. ēku konstrukciju projektēšanas, tiltu projektēšanas, ceļu projektēšanas darbības sfērās un inženierizpētes jomā tiek organizēta divās daļās:
- 4.1.2.1. iesniegtā projekta/darba izvērtēšana un intervija ar kandidātu;

- 4.1.2.2. rakstiskā eksāmena.
- 4.2. Šī nolikuma 4.1.2.1. apakšpunktā minētā eksāmena daļā tiek veikts audioieraksts, kas nav publiskojams un netiek izsniegts. Audioieraksts tiek glabāts LBS serverī vienu mēnesi.
- 4.3. Ēku konstrukciju projektēšanas, tiltu projektēšanas, ceļu projektēšanas darbības sfērās un inženierizpētes jomā kandidāts tiek pielaists rakstiskā eksāmena kārtošanai tikai pēc eksāmena pirmās daļas pozitīva novērtējuma un eksaminācijas komisijas lēmuma par kandidāta uzaicināšanu uz eksāmena rakstisko daļu.
- 4.4. Pirms eksāmena rakstiskās daļas:
- 4.4.1. LBS BSSI pārlicinās, ka būvspeciālists Ministru kabineta 05.03.2019. noteikumu Nr. 100 "Būvspeciālistu uzraudzības un kompetences novērtēšanas cenrādis" noteiktajā apmērā ir veicis maksājumu par eksāmenu;
- 4.4.2. kandidāts vai būvspeciālists uzrāda personas apliecināšanu dokumentu, un BSSI darbinieks pārlicinās par personas identitāti.
- 4.5. Kandidāts rakstiski apliecina konfidencialitātes ievērošanu attiecībā uz eksāmena jautājumu neizpaušanu, Būvspeciālistu ētikas kodeksa un būvprakses sertifikāta izmantošanas nosacījumu ievērošanu.
- 4.6. LBS BSSI eksaminācijas komisijas priekšsēdētājs izskaidro kandidātam rakstiskā eksāmena norises kārtību un ilgumu:
- 4.6.1. eksāmena laikā drīkst izmantot LBS BSSI sagatavotos normatīvos aktus papīra formātā un kalkulatoru vai LBS BSSI eksāmenam paredzēto datoru, kurā ir nodrošināta piekļuve tikai tīmekļa vietnei www.likumi.lv, LVS Būvspeciālistu standartu lasītavai un autoceļu specifikācijām.
- 4.6.2. eksāmena laikā nedrīkst sarunāties ar citiem eksaminējamiem vai traucēt tos;
- 4.6.3. eksāmena laikā nedrīkst izmantot un sarunāties pa mobilo tālruni;
- 4.6.4. eksāmena laikā nedrīkst izmantot palīglīdzekļus, kas nav minēti šī nolikuma 4.6.1. apakšpunktā;
- 4.6.5. LBS BSSI eksāmenam paredzētajā datorā nedrīkst ievietot datu nesējus;
- 4.6.6. uz eksāmena jautājumiem jāatbild rakstiski, atbildes sniedzot tikai uz LBS BSSI izsniegtajām eksaminācijas biļešu lapām;
- 4.6.7. atbilžu sagatavošanas laikā eksaminējamie ar vienādu biļešu numuru atbilžu sagatavošanas telpā nedrīkst atrasties blakus;
- 4.6.8. eksāmena laiks ir 4 stundas.
- 4.7. Kandidāts vai būvspeciālists pēc nejaušības principa izvēlas kādu no piedāvātajam eksāmena biļetēm, uz izvēlētajās biļetes katras lapas norāda savu vārdu un uzvārdu, kā arī eksāmena kārtošanas datumu. Izvēlētajās biļetes numuru LBS BSSI darbinieks atzīmē attiecīgā kandidāta vai būvspeciālista eksaminācijas protokolā, lai veicot pārbaudi, eksaminācijas komisija varētu pārlicināties par eksāmena biļetes atbilstību.
- 4.8. Eksaminācijas procesa uzraudzību veic LBS BSSI darbinieks (turpmāk - eksāmena novērotājs), kas nodrošina eksaminācijas kārtības ievērošanu.
- 4.9. Ja šī nolikuma 4.6.1., 4.6.2., 4.6.3., 4.6.4., 4.6.5. vai 4.6.7. apakšpunktā minētās prasības pēc pirmā aizrādījuma netiek pildītas, eksāmena novērotājs pieaicinot LBS BSSI administrācijas pārstāvi eksaminējamo personu izraida no eksāmena norises telpas un eksāmens tiek uzskatīts par nenokārtotu. Par

eksaminējamās personas izraidīšanas no eksāmena norises telpas tiek noformēts akts.

- 4.10. Kandidāts, kurš nav ieradies uz eksāmenu objektīvu iemeslu dēļ, iesniedz LBS BSSI iesniegumu un pievieno attaisnojošu dokumentu. LBS BSSI informē kandidātu vai būvspeciālistu par nākamā eksāmena datumu un laiku.

5. Eksāmena vērtēšana

- 5.1. Ēku konstrukciju projektēšanas, tiltu projektēšanas, ceļu projektēšanas darbības sfērās un inženierizpētes jomā eksāmena pirmajā daļā eksaminācijas komisija uzklausa eksperta atzinumu par iesniegto projektu/darbu, uzdod kandidātam jautājumus par iesniegto projektu un balsojuma rezultātā pieņem lēmumu par kandidāta uzaicināšanu vai neuzaicināšanu uz eksāmena rakstisko daļu. Eksaminācijas komisija savu lēmumu norāda un pamato protokolā.
- 5.2. Eksaminācijas komisija rakstiskā eksāmena atbildes izvērtē ne ilgāk kā 5 darba dienu laikā pēc eksāmena dienas.
- 5.3. Eksāmena atbildes tiek vērtētas trīs ballu sistēmā katra atbilde:

Apguves līmenis	Vērtējums	Skaidrojums
Augsts	3 balles	Pilnīga atbilde - teicama vai laba atbilde.
Vidējs	2 balles	Nepilnīga atbilde - gandrīz laba vai viduvēja atbilde.
Zems	1 balle	Negatīvs vērtējums - atbilde nav pareiza vai nav sniegta.

- 5.4. Eksāmens tiek uzskatīts par nenokārtotu, ja iestājas kāds no šādiem gadījumiem:
- 5.4.1. eksāmena biļetē vairāk par vienu atbildi novērtēts ar 1 balli;
- 5.4.2. kopējais novērtējums ir mazāks par 60% no maksimāli iegūt iespējamo ballu skaita;
- 5.4.3. ēku konstrukciju projektēšanas, ēku būvdarbu vadīšanas un ēku būvdarbu būvuzraudzības darbības sfērās, ja eksāmena biļetē kaut vai viens no diviem ugunsdrošības tēmas jautājumiem ir novērtēts ar 1 balli.
- 5.5. Eksaminācijas komisijas locekļi ieraksta savu vērtējumu kandidāta vai būvspeciālista eksaminācijas protokolā, gala vērtējums tiek aprēķināts matemātiski, nosakot vidējo vērtējumu par katru atbildi.
- 5.6. Eksaminācijas protokolā norāda vai eksaminējamā persona ir nokārtojusi/nav nokārtojusi eksāmenu un to paraksta visi komisijas locekļi, kas piedalījās attiecīgajā procedūrā.
- 5.7. Ugunsdrošības tēmas atbilžu vērtēšanu ēku konstrukciju projektēšanas, ēku būvdarbu vadīšanas un ēku būvdarbu būvuzraudzības darbības sfērās veic tikai VUGD pārstāvis.
- 5.8. Eksaminācijas protokolus iesniedz LBS BSSI galvenajam administratoram.

6. Lēmuma pieņemšana

- 6.1. Ja rakstiskais eksāmens ir nokārtots, LBS BSSI galvenais administrators piecu darba dienu laikā pēc eksaminācijas komisijas protokola parakstīšanas pieņem lēmumu par sertifikāta piešķiršanu vai darbības sfēras pievienošanu.
- 6.2. Ja kandidāts pirmajā reizē nenokārto rakstisko eksāmenu, tad LBS BSSI galvenais administrators pieņem lēmumu par kompetences novērtēšanas termiņa pagarināšanu ne mazāk kā uz vienu mēnesi.
- 6.3. Ja būvspeciālists pirmajā reizē nenokārto rakstisko eksāmenu, tad LBS BSSI galvenais administrators pieņem lēmumu uzaicināt būvspeciālistu uz eksāmenu atkārtoti, norādot tā norises vietu un laiku.
- 6.4. Ja ēku konstrukciju projektēšanas, tiltu projektēšanas, ceļu projektēšanas darbības sfērās un inženierizpētes jomā kandidāts nenokārto eksāmena pirmo daļu, viņam mēneša laikā vērtēšanai LBS BSSI jāiesniedz cits projekts/darbs.
- 6.5. Lēmumu kandidātam vai būvspeciālistam paziņo Paziņošanas likuma noteiktajā kārtībā.
- 6.6. Trīs dienu laikā pēc šī nolikuma 6.2., 6.3. 7.1. un 7.4. apakšpunktā minētā lēmuma pieņemšanas kandidāts vai būvspeciālists tiek uzaicināts uz eksaminācijas komisijas sanākumi, kurā tiek izskaidrotas eksāmenā pieļautās kļūdas.

7. Atkārtotais eksāmens

- 7.1. Ja kandidāts atkārtoti nav nokārtojis rakstisko eksāmenu, LBS BSSI galvenais administrators piecu darba dienu laikā pēc eksaminācijas komisijas protokola parakstīšanas pieņem lēmumu par kandidāta kompetences neatbilstību.
- 7.2. Ja kandidāts ēku konstrukciju projektēšanas, tiltu projektēšanas, ceļu projektēšanas darbības sfērās vai inženierizpētes jomā atkārtoti nav nokārtojis eksāmena pirmo daļu, LBS BSSI galvenais administrators piecu darba dienu laikā pēc eksaminācijas komisijas protokola parakstīšanas pieņem lēmumu par kandidāta kompetences neatbilstību.
- 7.3. Personai ir tiesības atkārtoti pretendēt uz sertifikāta saņemšanu vai darbības sfēras pievienošanu ne agrāk kā sešus mēnešus pēc lēmuma pieņemšanas par personas kompetences neatbilstību.
- 7.4. Ja būvspeciālists atkārtoti nav nokārtojis eksāmenu, LBS BSSI galvenais administrators piecu darba dienu laikā pēc eksaminācijas komisijas protokola parakstīšanas pieņem lēmumu par būvprakses sertifikāta darbības sfēras apturēšanu uz laiku līdz eksāmens tiek nokārtots sekmīgi.
- 7.5. Lēmumu kandidātam vai būvspeciālistam paziņo Paziņošanas likuma noteiktajā kārtībā.